

УДК 334.724:351.9

ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ДЕРЖАВНОМУ ПРОСТОРИ

К.В. Таранюк, к.е.н.

О.Ю. Горайнова, студентка

Сумський державний університет

У статті розглянуто сучасність діяльності громадських організацій в Україні та Європі, проблеми їх інтеграції до міського та загальнодержавного простору, проблеми фінансування

Україна знаходиться на шляху активних трансформаційних змін - політичних, економічних, соціальних. Не останню роль в цьому відіграють громадські організації, які чинять суттєвий вплив на розвиток інститутів громадського суспільства. Завдяки діям громадських організацій створюються дієві механізми взаємодії громади з державною владою. Проте попри загальний суспільний підйом та складну ситуацію в країні, громадські організації не займають належної ніші у реформуванні сфер діяльності України. Складність ситуації пояснюється відсутністю – керівників, здатних ставити реальні, адекватні цілі для своєї команди однодумців, неможливістю ефективно планувати діяльність громадської організації враховуючи ідейні і матеріальні чинники. Слід зауважити, для ефективного функціонування громадських організацій не останню роль відіграє фінансування. Нині для отримання фінансування використовують два найпоширеніших методи – за рахунок державного та фондового фінансування, беручи до уваги здатність ГО запропонувати перспективний проект.

Можливість отримання державного фінансування на реалізацію громадською організацією власного проекту, спрямованого на розвиток демократії, активізацію молоді чи її розвиток у будь-яких аспектах регламентовано постановою №116 Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2012 року [1]. На документах та у реальному житті цей процес є доволі тривалим та дуже складним. У перші місяці року організація має змогу обміркувати та належним чином оформити проектну заявку, далі відбувається публічна презентація проектів, що пройшли перевірку на правильність оформлення і вже наступного місяця оголошуються результати конкурсу.

При оформленні проектних заявок ГО стикаються з такими проблемами:

- прописані у плані, пункти витрат на реалізацію того чи іншого проекту частіше за все є надуманими, хоч і доволі реалістичними;
- фінансові зобов'язання ГО у можливості покрити власним коштом частину витрат;

- найбільш проблематичним є тривалість обробки проектних заявок установами державного підпорядкування, де квітне непрозорий, бюрократичний механізм;

- існування чинників недобросовісної конкуренції, що унеможлиблює вихід на громадські терени молодих, амбіційних громадських організацій.

У країнах Західної Європи заходи з отримання державних грантів є максимально прозорими, адже організації, що отримують кошти на свою діяльність, розуміють, як легко втратити своє гарне ім'я через спробу обдурити систему. Іноземні фонди-грантодавці там непотрібні, адже держава підтримує громадський рух на належному рівні. Наприклад, громадські організації у Данії можуть фінансуватися державою цільово, отримуючи «базові гранти» не на реалізацію проектів, а для розподілу за власними потребами. Також відносно недавно у більшості країн Західної Європи з'явився термін «соціально корисна організація», яка виконує функції, які у нас можуть реалізовуватися соціальними службами (а можуть не виконуватися взагалі), отримуючи за це платню. У деяких країнах, зокрема Німеччині та Великобританії, це поняття введене на законодавчому рівні, і ті організації, які отримують статус суспільно корисних, окрім фінансової винагороди за роботу, мають суттєві податкові пільги [2].

На даний момент в Україні відсутній законодавчий регламент для громадських організацій. Отже, доходимо висновку для ефективного функціонування громадських організацій необхідно:

- чітко закріпити законодавчо право на об'єднання;
- за умови, якщо громадські організації діють відповідно до встановленого законодавства, повинні в максимальній мірі спроститися інші процедури, що дозволяють отримати правовий статус і вигідний податковий режим;
- необхідно розвивати власні етичні кодекси і системи підзвітності громадських організацій;
- необхідно підвищувати вимоги громадських організацій до ефективності управління і спрямовувати свої зусилля на поліпшення якості власних систем управління.

Останнє можливо при спрямуванні зусиль громадських організацій на менеджмент некомерційних організацій при умові:

- тренінгів некомерційних менеджерів з метою поліпшення їх можливостей в управлінні, що є особливо важливим для громадських організацій;
- створення мережі установ, які б дали можливість зберігати ефективність некомерційних організацій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих

громадських організацій. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.2012 р. № 116 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/116-2012-%D0%BF>

2. Державне фінансування громадських організацій: зарубіжний досвід та рекомендації щодо впровадження в Україні". Аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.niss.gov.ua/articles/811/>

Матеріали надійшли 10 лютого 2015 р.